

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

Factors Affecting the Internal Supervision of School under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1

แสงระวี แนวสวัสดิ์^{1*} และบรรจบ บุญจันทร์²
Sangrawee Naewsawas^{1*} and Banjob Boonchan²

^{1,2}สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000

^{1,2}Educational Administration Department, Graduate School, Nakhon Ratchasima Rajabhat University,
Nakhon Ratchasima 30000, Thailand.

^{1*}Corresponding Author, E-mail : bonut-success1@hotmail.com

Received: 8 January 2023, Revised: 2 May 2022, Accepted: 25 May 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการนิเทศภายในโรงเรียน 2) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน และ 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยใช้วิธีการวิจัยแบบเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 338 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) การนิเทศภายในโรงเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาการสอน 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ 3) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ด้านแรงจูงใจ ด้านการสื่อสาร ด้านการตัดสินใจ มีอิทธิพลร่วมกันต่อการนิเทศภายในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ

คำสำคัญ : การนิเทศภายใน, ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายใน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of supervision in the school, 2) to study the level of factors affecting supervision in the school, and 3) to study the factors affecting the supervision in the school. The sample consisted of 338 school administrators

and teachers obtained through stratified random sampling. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's table. The research instrument was a questionnaire. The following statistical methods were used to analyze the data : Frequency, percentage, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis. The results showed that: 1) Supervision within the school, was at a high level overall and in the individual aspects. The highest mean score was lesson development. 2) Factors affecting supervision within the school, overall and each aspect was at a high level. has the highest mean score. 3) Factors of organizational structure, motivation, and communication and, decision-making had a common influence on supervision within the school under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1, the statistical significance was at the .05 level. The most influence factor was organizational structure.

Keywords : Internal supervision, Factors affecting the internal supervision

1. บทนำ

การนิเทศภายในโรงเรียนมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบุคลากร พัฒนางานและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้ครูผู้รับการนิเทศสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น เกิดความตระหนักในการพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้าเอกสารตำราและวิทยาการใหม่ ๆ ด้วยเหตุนี้จึงมีการส่งเสริมการนิเทศภายในอย่างจริงจัง อันเนื่องจากการศึกษานิเทศก์บางเขตพื้นที่การศึกษาจำนวนไม่เพียงพอและเป็นบุคลากรภายนอก ย่อมไม่รู้ปัญหาภายในสถานศึกษาได้ลึกซึ้งเท่ากับบุคลากรภายในสถานศึกษาเอง และผู้ที่มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการนิเทศภายในก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งต้องหาวิธีการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556)

การเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในด้านต่าง ๆ ทำให้สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์นั้น การนิเทศภายในจึงมีความจำเป็นแก่ครูที่มีอยู่เป็นจำนวนมากและมีความสามารถที่แตกต่างกัน จึงมีความจำเป็นต้องมีการให้คำแนะนำ ชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือผู้สอนให้เป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ สามารถปฏิบัติงานทางวิชาชีพของตนเองได้สำเร็จ (สันติ บุญภิรมย์, 2552)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ได้ศึกษาปัญหาของการนิเทศภายในพบว่า การดำเนินการนิเทศภายในยังไม่เป็นระบบ ขาดการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ ไม่นำผลการนิเทศมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการทำงาน และจากการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ได้รายงานสรุปผลการนิเทศภายในโรงเรียนในสังกัดพบว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียนหลายปัจจัย ได้แก่ จำนวนบุคลากรที่แตกต่างกัน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ประสิทธิภาพในการตัดสินใจทักษะในการสื่อสาร รวมทั้งการเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรในสังกัด ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1, 2565) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

3. สมมติฐาน

มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

4. แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 แนวคิดทฤษฎี

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขอบข่ายการนิเทศภายในโรงเรียนจากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการ และนักวิจัยหลายท่าน เช่น นิตย์ ประจงแต่ง (2548) พันธุ์ศักดิ์ เนื่อง ณ สุวรรณ (2549) สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) เสรี ลาซโรจน์ (2550) นพพงศ์ คงประจักร (2556) ปนัดดา ศิริพัฒนกุล (2558) เดชนธ์กรชน เนียมสุวรรณ (2558) และ Wile and Bondi (2004) จากนั้นผู้วิจัยทำการคัดเลือก เฉพาะขอบข่ายที่มีความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป ของนักวิชาการในการกำหนดขอบข่ายการนิเทศภายใน ซึ่งประกอบ ไปด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการ พัฒนาบุคลากร 5) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และ 6) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน มี 6 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ 2) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร 3) ปัจจัยด้านบุคลากรในการนิเทศ 4) ปัจจัยด้านแรงจูงใจ 5) ปัจจัยด้านการสื่อสาร และ 6) ปัจจัยด้านการตัดสินใจ (ชฎากรณ์ บรรเลงรัมย์, 2552; กรวีร์ เกษบรรจง, 2557; อัสวิน วิภาดา, 2557; วิปศยา เขียววา, 2558; อัมพวรรณ สิริรักษ์, 2559; เจนภพ ชาไมล์, 2561; Kipngeno, 2014; Violet, 2015)

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อังคลิตร ภูผิวนัน (2561) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยครู ปัจจัยการจูงใจ ปัจจัยทักษะการบริหารจัดการ ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กร และปัจจัยการติดต่อสื่อสาร เป็นปัจจัยการบริหาร

ที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน และปัจจัยเหล่านี้สามารถร่วมกันพยากรณ์การนิเทศภายในโรงเรียนได้ร้อยละ 86.00 ($R = .860$)

อิฐ แยมอิม, ทินกร พูลพูน และกฤษณะ ดาราเรือง (2563) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารด้านกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา (X_2) ด้านผู้บริหาร (X_1) และด้านบุคลากร (X_3) เป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การนิเทศภายในโรงเรียนได้ร้อยละ 75.50 ($R^2 = .755$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2,647 คน

5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 338 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 18 คน และครู จำนวน 320 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970) เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่ม

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งมี 6 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การพัฒนาการสอน 3) การพัฒนาสื่อวัตกรรม 4) การพัฒนาบุคลากร 5) การวางแผนการจัดการเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ จำนวนคำถาม 28 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ 2) โครงสร้างองค์กร 3) บุคลากรในการนิเทศ 4) แรงจูงใจ 5) การสื่อสาร และ 6) การตัดสินใจ จำนวนคำถาม 26 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

5.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้องของรูปแบบ และความถูกต้องของภาษา ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80 -1.00 จำนวน

54 ข้อ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2545ก) พบว่าแบบสอบถามการนิเทศภายในโรงเรียนมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.969 ส่วนแบบสอบถามปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ปัจจัยด้านบุคลากรในการนิเทศ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านการสื่อสาร และปัจจัยด้านการตัดสินใจมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.977, 0.937, 0.980, 0.978, 0.963 และ 0.986 ตามลำดับ

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.4.1 ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

5.4.2 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงสภาพจริงมากที่สุด

5.4.3 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 338 ฉบับ ส่งไปถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยส่วนหนึ่งจัดส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดเตรียมซองเปล่าติดแสตมป์ที่เจ้าหน้าที่ของส่งกลับมายังผู้วิจัย และส่วนหนึ่งผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลเอง ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2565 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2565 และเก็บแบบสอบถามได้ จำนวน 338 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

5.5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ส่งกลับคืน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป พบว่าทุกฉบับมีความสมบูรณ์

5.5.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) โดยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่าความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการนิเทศภายในโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมายค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2554ข)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนิเทศภายในโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมายค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2554ข)

5.5.3 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนิเทศภายในโรงเรียนโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson's product moment correlation coefficient) ซึ่งมีเกณฑ์การแปลผลความสัมพันธ์ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550)

.91 ขึ้นไป	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
.71-.90	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

.31-.70	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
.01-.30	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
.00	หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

6. ผลการวิจัย

6.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำนวน 338 คน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ขนาดของสถานศึกษา	ตำแหน่งผู้ตอบ แบบสอบถาม		จำนวน (n = 338)	ร้อยละ
	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครู		
ขนาดเล็ก	11	67	78	23.08
ขนาดกลาง	24	147	171	50.59
ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ	3	86	89	26.33
รวม	38	300	338	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่วนใหญ่บริหารงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง (ร้อยละ 50.59) รองลงมา คือ ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ (ร้อยละ 26.33) และปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก (ร้อยละ 23.08) ตามลำดับ

6.2 การนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

การนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาการสอน ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรม ด้านพัฒนาบุคลากร ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ ภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ภาพรวมและรายด้าน

การนิเทศภายในโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.40	0.54	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.53	0.50	มากที่สุด
3. ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม	4.38	0.52	มาก
4. ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.45	0.57	มาก
5. ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้	4.47	0.52	มาก
6. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้	4.50	0.49	มาก
รวมเฉลี่ย	4.46	0.44	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.50) รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.49) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.52)

6.3 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1

การศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านโครงสร้าง องค์กร ปัจจัยด้านบุคลากรในการนิเทศ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านการสื่อสาร และปัจจัยด้าน การตัดสินใจ ภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ	4.26	0.72	มาก
2. ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร	4.52	0.54	มากที่สุด
3. ปัจจัยด้านบุคลากรในการนิเทศ	4.36	0.67	มาก
4. ปัจจัยด้านแรงจูงใจ	4.36	0.70	มาก
5. ปัจจัยด้านการสื่อสาร	4.32	0.64	มาก
6. ปัจจัยด้านการตัดสินใจ	4.27	0.76	มาก
รวมเฉลี่ย	4.35	0.60	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.54) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านบุคลากรในการนิเทศ ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.67) และปัจจัยด้านแรงจูงใจ ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.70) และปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.72)

6.4 ผลการวิเคราะห์การพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

ในการวิเคราะห์การพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson (Pearson's product moment correlation) ผลปรากฏตามรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อความเข้าใจตรงกันในการวิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

X แทน ปัจจัยการนิเทศภายในโรงเรียน, X_1 แทน ด้านภาวะผู้นำ, X_2 แทน ด้านโครงสร้างองค์กร, X_3 แทน ด้านบุคลากรในการนิเทศ, X_4 แทน ด้านแรงจูงใจ, X_5 แทน ด้านการสื่อสาร, X_6 แทน ด้านการตัดสินใจ, Y แทน การนิเทศภายในโรงเรียน

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X	Y
ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ (X_1)		.653**	.825**	.799**	.771**	.831**	.916**	.607**
ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร (X_2)			.721**	.665**	.687**	.650**	.805**	.677**
ปัจจัยด้านบุคลากรในการนิเทศ (X_3)				.832**	.813**	.824**	.928**	.613**
ปัจจัยด้านแรงจูงใจ (X_4)					.802**	.824**	.912**	.538**
ปัจจัยด้านการสื่อสาร (X_5)						.828**	.904**	.622**
ปัจจัยด้านการตัดสินใจ (X_6)							.923**	.544**
X								.666**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกทุกปัจจัย ในระดับปานกลางถึงสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ได้แก่ ด้านบุคลากรในการ

นิเทศ (X_3) กับ ด้านแรงจูงใจ (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .832 ทุกค่าความสัมพันธ์ของภาพรวมระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนกับการนิเทศภายในโรงเรียน พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ด้านโครงสร้างองค์การ (X_2) กับ การนิเทศภายในโรงเรียน (Y) มีค่าความสัมพันธ์ .677 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. สรุปผลการวิจัย

7.1 การนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ด้านการพัฒนาการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการพัฒนาหลักสูตร ตามลำดับ ส่วนด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

7.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือด้านบุคลากรในการนิเทศ ด้านแรงจูงใจ ด้านการสื่อสาร และด้านการตัดสินใจ ตามลำดับ ส่วนด้านภาวะผู้นำ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

7.3 ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ด้านแรงจูงใจ ด้านการสื่อสาร ด้านการตัดสินใจ มีอิทธิพลร่วมกันต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ รองลงมา คือ ด้านแรงจูงใจ ด้านการสื่อสาร และด้านการตัดสินใจ ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 เป็น .725 และปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 ได้ร้อยละ 52.60

8. อภิปรายผล

8.1 การนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ได้รับการฝึกอบรมการพัฒนาการสอนผ่านโครงการ การจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูมีโอกาสเข้าร่วมโครงการวิจัยร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาในการพัฒนานวัตกรรมเชิงระบบ และนวัตกรรมการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ดังนั้นจะเห็นว่าด้านการพัฒนาการสอนจึงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับแนวคิดของ ละออ การ์ณวนิช,อารี สันตหวีและมานิต สาครินทร์ (2558) ที่เสนอว่าการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงแต่ให้ความรู้แก่นักเรียน การสอนจึงหมายความว่าเพียงแคกิจกรรมที่ครูกระทำให้นักเรียนได้ความรู้แต่เพียงในห้องเรียนเท่านั้น ปัจจุบันการสอนจึงมีความหมายกว้างออกไปตามหลักปรัชญาการศึกษาที่พึงยึดถือ

8.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้าง องค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 มีระบบการบริหารงานที่ชัดเจน ในการกำหนดโครงสร้างขององค์กรในการบริหารงาน จากต้นสังกัด ไปยังโรงเรียนในสังกัด โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 เป็นผู้นำ ทางวิชาการ และมอบนโยบายไปยังโรงเรียน ส่งผลให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมพวรรณ สิริรักษ์ (2559) ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของการจัดการนิเทศภายใน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก

8.3 ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ด้านแรงจูงใจ ด้านการสื่อสาร ด้านการตัดสินใจ มีอิทธิพลร่วมกันต่อ การนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร รองลงมา คือ ด้านแรงจูงใจ ด้านการสื่อสาร และด้านการตัดสินใจ ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับการ นิเทศภายในโรงเรียนได้ร้อยละ .725 และปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนการนิเทศภายใน โรงเรียนได้ร้อยละ 52.6 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 มีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน ส่งผลให้ต้นสังกัดบริหารงานสู่โรงเรียนอย่างเป็นระบบ รวมถึงผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำ สามารถสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ยังมีจุดแข็งในการใช้เทคโนโลยีในการ บริหารงาน มีการสื่อสารที่เป็นระบบ โดยอาศัยเทคโนโลยี เป็นสื่อกลางในการสื่อสาร อาทิ การเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารผ่านช่องทางออนไลน์ การทำช่อง YouTube “พุธเช้าข่าวโคราช 1” เพื่อเป็นการสรุปข่าวสารและ เผยแพร่ข้อมูลด้านต่าง ๆ ให้บุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กร ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจนภพ ชาไมล์ (2561) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศ ภายในของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน จำนวน 5 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การนิเทศภายในของโรงเรียน ได้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านบรรยากาศและ วัฒนธรรมองค์กร และด้านการจูงใจ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กร และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 9.1.1 ผู้บริหารและครู ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น
- 9.1.2 ครูควรจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย
- 9.1.3 ครูควรใช้สื่อการสอนพัฒนาศักยภาพทางการคิดและสติปัญญา
- 9.1.4 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรสร้างแนวความคิดใหม่ ๆ และทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน

9.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1 ควรศึกษารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1

9.2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1

9.2.3 ควรศึกษาโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1

10. กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บรรจบ บุญจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ขอขอบพระคุณ ดร. กิตติพงศ์ โด่งพิมาย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ที่ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยดี

11. เอกสารอ้างอิง

- กรวีร์ เกษบรรจง และสุเทพ ลิ้มอรุณ. (2557). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. *วารสารวิชาการ*. 7(1) : 73-80.
- เจนภพ ขำไ้มล์. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชฎาภรณ์ บรรเลงรัมย์. (2552). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 10. นนทบุรี : ไทยเนรมิตกิจอินเตอร์ โพรเกรสชิฟ.
- เดชน์ภรณ์ เนียมสวรรณ. (2558). รูปแบบการบริหารการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 17(1) : 49-58.
- นพพงศ์ คงประจักร. (2556). *การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บัณฑิต เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- นิตย์ ประจางแต่ง. (2548). *บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545ก). *การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.*
_____. (2554ข). *การวิจัยการศึกษาเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.*
- ปนัดดา ศิริพัฒนกุล. (2558). *การศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในของผู้นบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*
- พันธุ์ศักดิ์ เนื่อง ณ สุวรรณ. (2549). *สภาพการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพลินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.*
- ละออ การ์ณยวนิช, อารี สันหวีและมานิต สาครินทร์. (2558). *วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองธรรม.*
- วิปศยา เอียวยา. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับประสิทธิภาพการสอนของครู
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.*
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : บั๊ค พอยท์.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1, กลุ่มนโยบายและแผน. (2565). *แผนปฏิบัติการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. นครราชสีมา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 1.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *การนิเทศเพื่อส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายใน
โรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.*
- เสรี ลาขโรจน์. (2550). *การจัดการสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- อังคลิตร ภูผาพันธ์ (2561). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.*
- อัมพวรรณ สิริรักษ์. (2559). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการนิเทศภายใน
ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีผลการประเมินคุณภาพ
ภายนอกในระดับดีมาก. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- อัศวิน วิภาดา. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนของสถานศึกษา ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- อิฐ แยมอ้อม, ทินกร พูลพุ่ม และกฤษณะ ดาราเรือง. (2563). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหาร
การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2.
วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร. 22(2) : 61-69.*

- Kipngeno, R. D. (2014). *Factors influencing head teachers' instructional supervision practices in public primary schools in Longisa Division, Bomet District*. Master's Thesis University of Nairobi.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) : 607-610.
- Violet, M. N. (2015). *Factors influencing principals' instructional supervision practices in public secondary schools in Makadara Sub-County*. Master's Theses University of Nairobi.
- Wiles, J., & Bondi, J. (2004). *Supervision: A guide to practice*. (6th ed.). New Jersey : Pearson Prentice-Hall.